

**PREDLOG
SKRAJŠANI POSTOPEK
EVA 2019-1711-0010**

**ZAKON
o spremembi Zakona o organiziranosti in delu v policiji**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje (poklicno zavarovanje) predstavlja obvezno vključitev v poklicno zavarovanje, z zbiranjem prispevkov delodajalcev na osebnih računih zavarovancev, na podlagi katerih zavarovanci, pridobijo pravico do poklicne pokojnine ter druge pravice iz Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2). V poklicno zavarovanje se pod pogoji ZPIZ-2 vključijo zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati.

V skladu z veljavno ureditvijo minister za notranje zadeve v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest določi delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanja, ne more pa določiti posameznih skupin delovnih mest zavarovancev. Tako so vsi policisti vključeni v 3. skupino delovnih mest ne glede na dejstvo, da opravljajo naloge v različnih pogojih in obremenitvah.

Na podlagi 6. člena Zakona o stavki so Vlada Republike Slovenije, Policijski sindikat Slovenije in Sindikat policistov Slovenije 27. decembra 2018 sklenili Sporazum o razreševanju stavkovnih zahtev (Uradni list RS, št. 3/19), s katerim se je Vlada Republike Slovenije zavezala, da bo v 60 dneh po podpisu sporazuma v zakonodajni postopek vložila predlog novele Zakona o organiziranosti in delu v policiji ter uredila področje, ki se nanaša na dodatno pokojninsko zavarovanje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

1.1 Cilji predloga zakona

Cilj predloga zakona je urediti nekatere posebnosti delovnopravnih razmerij v policiji in s tem omogočiti ustrezno vrednotenje določenih delovnih mest na področju poklicnega zavarovanja. Ta delovna mesta bodo tako uvrščena v višjo skupino delovnih mest poklicnega zavarovanja.

2.2 Načela predloga zakona

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona. Izražena so zlasti načela:

- pravne in socialne države,
- osebnega dostojanstva,
- enakosti pred zakonom,
- enake obravnave in
- sorazmernosti.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlaganimi rešitvami se uresniči zahteva iz IV. točke Sporazuma o razreševanju stavkovnih zahtev, ki je bil sklenjen 27. decembra 2018 med Vlado Republike Slovenije, Policijskim sindikatom Slovenije in Sindikatom policistov Slovenije (Uradni list RS, št. 3/19) ter se nanaša na obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje policistov. Predlog zakona določa posebna delovna mesta na področju poklicnega zavarovanja, ki bodo uvrščena v višjo oziroma 5. skupino delovnih mest poklicnega zavarovanja. Delovna mesta in skupino dodatnega pokojninskega zavarovanja bo določil minister za notranje zadeve v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun. Sprememba zakona se nanaša na približno 250 delovnih mest policistov, ki bodo uvrščena v višjo skupino delovnih mest poklicnega zavarovanja. Zaradi uvrstitve v višjo skupino se bo prispevna stopnja za zavarovance, ki zasedajo ta delovna mesta, povečala z 8,4 na 8,8 odstotka. Skupne finančne posledice spremembe zakona so približno 1.750 eurov mesečno ali 21.000 eurov letno.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona v letu 2019 so zagotovljena v državnem proračunu za leto 2019.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije. Primerljiva vsebina tega predloga zakona je predstavljena po posameznih evropskih državah. Poudariti je treba, da niso predstavljene celovite ureditve njihovega policijskega sistema, temveč le tiste določbe iz drugih držav, ki jih je vsebinsko mogoče primerjati s predlogi v tem zakonu.

Nemčija

Splošno delovnopravno področje policije je urejeno v zakonodaji o zaposlovanju javnih uslužbencev ali uradnikov. Krovni zakon, ki ureja splošni položaj uradnikov, je zvezni zakon o

uradnikov, imajo pa tudi zakone in podzakonske akte, ki jih izdajajo dežele. Plače ureja zvezni zakon o plačah uradnikov.

Socialne pravice ureja zvezna delovna zakonodaja. V 100. členu deželnega zakona o uradnikih je določeno, da ministri lahko za policiste (tudi za gasilce, civilno zaščito in obveščevalne službe) predpišejo posebne določbe, na podlagi katerih so ti izvzeti iz splošne delovne zakonodaje, in sprejmejo posebne akte.

V 141. členu zveznega zakona je določeno, da imajo policisti pravico do polnega zdravstvenega varstva v obdobju, ko so zaposleni kot policisti. Zdravstvena varnost je zagotovljena tudi med bivanjem v tujini, vključujoč obdobje brez delovnih obveznosti, vendar le v višini, ki bi bila zagotovljena na območju Nemčije. Kritje stroškov je urejeno takole: če je policist zaposlen v deželni policiji, jih krije dežela, če je zaposlen v zvezni policiji, pa jih krije zveza.

Posebno zahtevne oblike dela so urejene v odredbi o težji delih (za uradnike), kamor spadajo:

- službe, v katerih uslužbenci delajo v neugodnem delovnem času,
- dežurna služba,
- posebne enote,
- letalsko osebje.

Finančni dodatki za potapljače (uradniki in vojaki) se štejejo po urni postavki za uro brez potapljaške opreme, pri globinah od pet, deset in 15 metrov dalje pa so določeni še višji dodatki. Pomembno je, da se upoštevajo dodatki za čas potapljanja. Določeni so tudi finančni dodatki za delo z eksplozivnimi sredstvi.

Avstrija

Javna varnost je v Avstriji razdeljena na tri organizacijske in teritorialne ravni. Najvišji organ, pristojen za javno varnost, je ministrstvo za notranje zadeve, na katerem kot organizacijska enota deluje tudi direktor za javno varnost. Za neposredno izvajanje nalog javne varnosti je odgovorna izvedbena veja zvezne policije; to sta tako imenovana redarstvena služba zvezne policije in lokalna policija, tako imenovano občinsko redarstvo. Za izvajanje policijskih nalog so na lokalni ravni vzpostavljeni policijski inšpektorati.

Plačilni sistem zveznih uslužbencev je sistem napredovanja s funkcijskimi dodatki. Uveden je bil s plačilno reformo leta 1994. Osnovna karierna pot vsakega uslužbenca določene uporabniške skupine je sestavljena iz 19 plačilnih razredov z zakonsko zagotovljenim napredovanjem. K plači osnovne kariere poti mu s prevzemom odgovornosti pripada primeren funkcijski dodatek. Višina dodatka je odvisna od umestitve delovnega mesta v določeno funkcijsko skupino (ovrednotenje delovnega mesta) in od funkcijske stopnje (delovni staž in delovne izkušnje).

Od leta 2010 dalje ostanejo uslužbenci na prvi plačilni stopnji pet let, nato pa lahko napredujejo na drugo stopnjo.

Na podlagi 8. člena zakona o plačah napredovanje v višje prejemke sledi vsaki dve leti. Napredovalno obdobje se začne 1. januarja in 1. julija tekočega leta.

Prav tako so vsi državni uslužbenci poklicnih skupin upravne, operativne ali vojaške službe od plačilne reforme dalje znotraj svoje uporabniške oziroma plačilne skupine razvrščeni v »funkcijske skupine« (uslužbenci) oziroma »ocenjevalne skupine« (pogodbeni uslužbenci). Razvrstitev temelji na zahtevanem znanju, miselni sposobnosti in odgovornosti za posamezno delovno mesto. Ocenjevanje posameznih delovnih mest poteka z uporabo mednarodno priznanega analitičnega ocenjevalnega postopka. Ocena delovnega mesta je ključnega pomena za plačo uslužbenca.

Bruto plača uslužbencev izvršilne službe je določena na podlagi uporabniške skupine in njenih plačilnih razredov.

Finska

Na Finskem je pravni status javnih uslužbencev določen v zakonu o javnih uslužbencih, v katerem je navedeno, da le finški državljani izpolnjujejo pogoje za imenovanje na prosto delovno mesto policista.

Zdravstvene storitve pri delu so za policijsko osebje organizirane in jih plača delodajalec. Vključujejo preventivne storitve in zdravljenja. Državna zavarovalnica je odgovorna za obvezno nezgodno zavarovanje (nesreče, poškodbe in plačilo odškodnine) za vse vladne agencije.

Pokojnine za državne uslužbence so urejene v zakonu o pokojninah (State Employees' Pensions Act) in se plačujejo iz državnega proračuna. Pokojnina kot pravica se dodeli kot starostna, invalidska ali polovična pokojnina. Prejemniki pokojnine so upravičeni tudi do rehabilitacijskih dodatkov. Družinske pokojnine se dodelijo kot pokojnine za preživele zakonce in vzdrževane družinske člane, mlajše od 18 let.

Slovaška

V slovaški zakonodaji je delovnoppravna ureditev policistov ločena od zakona, ki ureja naloge, pooblastila in odgovornosti policistov (Police Corps, duties, powers and responsibilities of police officers and other fundamental issues št. 171/1993 Coll. o policijski korpusu).

Celovita ureditev delovnih razmerij policistov in pripadnikov nekaterih drugih oboroženih sil je bila urejena s posebnim zakonom (št. 73/1998 Coll. on the state service of members of the Police Corps, the Slovak Information Service, the Corps of Prison and Court Guard of the Slovak republic and of the Railway Police), socialna varnost pa z drugim posebnim zakonom (no. 328/2002 on the social security of policemen and soldiers). Ta zakonodaja je popolnoma neodvisna od splošno veljavne delovne zakonodaje (zakon št. 311/2001 Coll. Labor code) in splošno veljavne zakonodaje o socialni varnosti. Poleg navedenih pravnih aktov obstajajo številni drugi, ki jih izda minister za notranje zadeve ali generalni direktor policije in urejajo več vidikov dela policistov.

Socialna varnost policistov je popolnoma neodvisna od sistema socialne varnosti državljanov. Dajatve se plačujejo od plače policista in prispevkov delodajalca. Sistem socialne varnosti vključuje:

- nadomestilo plače zaradi bolniške odsotnosti, ki je na splošno ugodnejša kot v civilnem sistemu socialne varnosti,
- nadomestilo zaradi poškodb, ki policistu zagotavlja kompenzacijo za stalno poslabšanje zdravja zaradi dela, poškodb ali bolezni, povezane z delom. Če je posledica poškodbe ali bolezni smrt, so do plačila upravičeni sorodniki.

Osnovni pogoj za upokožitev je vsaj 15 let službovanja.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

Sprememba zakona ne vpliva na poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

Sprememba zakona ne vpliva na obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Sprememba zakona ne vpliva na okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

Sprememba zakona ne vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

Sprememba zakona ne vpliva na socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Sprememba zakona ne vpliva na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Posledice na drugih področjih niso predvidene.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona

Zakon bo predstavljen zainteresirani javnosti, organizacijskim enotam policije in policijskima sindikatoma.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Izvajanje tega zakona bo spremljalo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Predlog zakona je bil poslan Sindikatu policistov Slovenije in Policijskemu sindikatu Slovenije. Sindikat policistov Slovenije z vsebino soglaša, Policijski sindikat Slovenije pa ni odgovoril.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN

Pri pripravi zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Boštjan Poklukar, minister za notranje zadeve,
- mag. Sandi Čurin, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve,
- mag. Melita Šinkovec, državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge,
- mag. Zdravko Mele, pomočnik generalnega direktorja Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.

BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16 in 77/17) se 81. člen spremeni tako, da se glasi:

»81. člen
(dodatno pokojninsko zavarovanje)

(1) Policiste, ki opravljajo naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje ali življenje ali ki jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti, policija obvezno dodatno pokojninsko zavaruje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in sicer:

- se vključijo v 3. skupino delovnih mest pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja;
- policisti, ki so pripadniki specialne enote, piloti, letalci-tehniki, letalci-kontrolorji, inštruktorji in učitelji letenja, pomočniki za varnost letenja in usposabljanja, bombni tehniki, policisti sektorja za posebne naloge ter policisti na določenih delovnih mestih operativnih skupin boja proti organiziranemu kriminalu, ki opravljajo delo v posebnih pogojih in obremenitvah, pa se vključijo v 5. skupino delovnih mest pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja.

(2) Delovna mesta in skupino dodatnega pokojninskega zavarovanja iz prejšnjega odstavka za posamezna delovna mesta določi minister v aktu o organizaciji in sistemizaciji.«.

KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne prvega dne v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem je uveljavljen ta zakon. Do začetka uporabe tega zakona se uporablja 81. člen Zakona o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16 in 77/17).

II. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S predlaganimi rešitvami se uresniči zahteva iz IV. točke Sporazuma o razreševanju stavkovnih zahtev, ki je bil sklenjen 27. decembra 2018 med Vlado Republike Slovenije, Policijskim sindikatom Slovenije in Sindikatom policistov Slovenije (Uradni list RS, št. 3/19) ter se nanaša na obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje policistov. Predlog zakona določa posebna delovna mesta na področju poklicnega zavarovanja, ki bodo uvrščena v višjo skupino delovnih mest poklicnega zavarovanja.

V prvem odstavku je določeno, da policiste, ki opravljajo naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje ali življenje ali jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti, policija obvezno dodatno pokojninsko zavaruje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V prvi alineji je za vse policiste, ki opravljajo te naloge, določena pravica do poklicnega zavarovanja v 3. skupini delovnih mest poklicnega zavarovanja. V drugi alineji so navedeni policisti, ki opravljajo naloge na določenih delovnih mestih pod posebnimi pogoji in obremenitvami, in bodo s predlogom zakona uvrščeni v višjo (5.) skupino delovnih mest poklicnega zavarovanja.

V poklicno zavarovanje se pod pogoji iz 199., 201. in 413. člena ZPIZ-2 vključijo zavarovanci, ki opravljajo posebno težka in zdravju škodljiva dela, in zavarovanci, ki opravljajo dela, ki jih po določeni starosti ni moč uspešno poklicno opravljati. Seznam delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje, objavi minister, pristojen za delo, na uradni spletni strani ministrstva oziroma je objavljen na [spletni strani Kapitalske družbe, d.d.](#)

Pokojninski načrt poklicnega zavarovanja, ki se uporablja od 1. 1. 2017, je sprejela uprava Kapitalske družbe, d. d., dne 6. 10. 2016, odobrila pa ga je ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z odločbo št. 1031-160/2016-3 z dne 23.11.2016. V skladu z 10. členom Pokojninskega načrta poklicnega zavarovanja, so delovna mesta iz petega odstavka 201. in prvega odstavka 413. člena ZPIZ-2 razdeljena v naslednje skupine:

Skupina delovnega mesta	Povečanje zavarovalne dobe
0	ni povečanja
1.	od 12 na 14 mesecev
2.	od 12 na 15 mesecev
3.	od 12 na 16 mesecev
4.	od 12 na 17 mesecev
5.	od 12 na 18 mesecev

V drugem odstavku je določeno, da bo minister za notranje zadeve v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest določil delovna mesta in skupino dodatnega pokojninskega zavarovanja. Dosedanja določba zakona je namreč določala, da minister lahko določi le delovna mesta, na katerih pravica do vključenosti v poklicno zavarovanje pripada, ne pa tudi posameznih skupin zavarovancev.

K 2. členu

Določena sta začetek veljavnosti zakona in datum njegove uporabe, tj. prvi dan v mesecu, ki sledi mesecu v katerem je uveljavljen ta zakon. V tem času bodo strokovne službe lahko pripravile spremembo akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest, v skladu z določbami predloga zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o organiziranosti in delu v policiji

81. člen (dodatno pokojninsko zavarovanje)

(1) Policiste, ki opravljajo naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje ali življenje ali ki jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti, policija obvezno dodatno pokojninsko zavaruje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, minister v aktu o organizaciji in sistemizaciji določi delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17), ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

S predlagano spremembo se realizira zahteva iz IV. točke Sporazuma o razreševanju stavkovnih zahtev, sklenjenim 27. 12. 2018 med Vlado Republike Slovenije, Policijskim sindikatom Slovenije in Sindikatom Policistov Slovenije (Uradni list RS, št. 3/19).